

گزارش کوتاه علمی

دارای ۵ دندانه‌ی راسی تیز (1). در این کلکسیون دو گونه مورد شناسایی قرار گرفت که عبارتند از:

۱- گونه‌ی *Pentachrysis amoena* (Eversmann, 1857):

نمونه‌های مطالعه شده: سیستان و بلوچستان، خاش، کوشه سفلی، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۴۸، ع. پازوکی، یک نمونه (در حال حاضر این گونه نزد دکتر Paolo Rosa در ایتالیا برای انجام مطالعات بیشتر باقی مانده است).

ویژگی‌های مرفولوژیک: طول بدن ۶ تا ۱۳ میلی‌متر، سر

دارای صفحات و شیارهای پیشانی، فضای گونه‌ای بلند، شاخک‌ها باریک، ترژیت سوم شکم توسط یک دندانه‌ی میانی به دو قسمت تقسیم شده، حاشیه‌ی مخرجی ترژیت سوم در افراد نر سبز رنگ و در افراد ماده آبی‌رنگ.

پراکنش: روسیه (2) و گزارش جدید برای فون حشرات

ایران.

۲- گونه‌ی *Pentachrysis seminigra* (Walker, 1871):

نمونه‌ی مطالعه شده: البرز، کرج، کندوان، تیر ماه ۱۳۵۶، پازوکی و مرتضوی، یک نمونه ماده.

ویژگی‌های مرفولوژیک: طول بدن ۹ تا ۱۳ میلی‌متر، سر

و قفسه‌سینه به رنگ آبی تا سبز متالیک، اسکوتوم و سپرچه طلایی رنگ و قسمت میانی سپرچه معمولاً آبی رنگ، سینه به شدت منقوط، پیش‌قفسه‌سینه کوتاه و دارای شیار مرکزی عمیق و پس‌قفسه‌سینه برآمده.

پراکنش: عربستان سعودی، الجزایر، مالزی (2) و گزارش

جدید برای فون حشرات ایران.

گزارش جدید دو گونه زنبور از جنس

Pentachrysis Lichtenstein (Hym.: Chrysididae) در ایران،

شیرین ترابی‌پور^۱، ابراهیم ابراهیمی^۲، حسینعلی

لطفعلی‌زاده^۳ و پائولو رزا^۴، ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد

گروه گیاه‌پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز؛ ۲- بخش

تحقیقات رده‌بندی حشرات، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی

کشور، تهران؛ ۳- بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی، مرکز تحقیقات

کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی؛

۴- خیابان بلودر، برنارجیو، ایتالیا. مسئول مکاتبات:

sh.torabipour@yahoo.com

در این تحقیق که به منظور شناسایی زنبورهای خانواده‌ی

Chrysididae طی سال‌های ۱۳۹۰-۹۱ در موزه‌ی حشرات هایک

میرزایانس، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور (تهران)

صورت گرفت، نمونه‌های متعلق به این خانواده که با استفاده از

روش‌های مختلف نمونه‌برداری از جمله تله‌ی مالیز و تور

حشره‌گیری از نقاط مختلف ایران جمع‌آوری شده بودند،

توسط کلیدهای شناسایی معتبر مورد مطالعه قرار گرفتند و

گونه‌های جنس *Pentachrysis Lichtenstein*, 1876 متعلق به

قبیله‌ی Chrysidini تفکیک و شناسایی گردیدند. افراد این جنس

دارای تعداد کمی گونه در سراسر جهان هستند و عمدتاً در

مناطق جغرافیایی پالئارکتیک و همچنین خاور نزدیک انتشار

دارند. بر اساس اطلاعات موجود این جنس تاکنون از ایران

گزارش نشده است (3).

ویژگی‌های افتراقی این جنس عبارتند از: حشراتی به

طول تقریبی ۹ تا ۱۰ میلی‌متر، فضای گونه‌ای ۲/۵ تا ۳/۵ برابر

قطر چشم ساده‌ی میانی، مزوپلئورون دارای دو دندانه، ترژیت

سوم شکمی دارای ردیف حفره‌ای به‌خوبی توسعه یافته و

New records of two species of the genus *Pentachrysis* Lichtenstein (Hym.: Chrysididae) in Iran.

Sh. Torabipour¹✉, **E. Ebrahimi²**, **H. Lotfalizadeh³** and **P. Rosa⁴**, 1-Department of Plant Protection, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Tabriz, Iran; 2- Department of Insect Taxonomy, Iranian Research Institute of Plant Protection, Tehran; 3- Department of Plant Protection, Agricultural and Natural Resources Research of East-Azerbaijan, Tabriz; 4- Via Belvedere 8/d I-20881 Bemareggio (MB), Italy; Corresponding author: sh.torabipour@yahoo.com✉.

In order to identify the family Chrysididae in Hayk Mirzayans Insects Museum (HMIM) which located at Iranian Research Institute of Plant Protection (IRIPP, Tehran), during 2010-2012, the collected specimens by different methods such as Malaise trap and sweeping net from different parts of Iran were studied. Identification were made using Kimsey & Bohart (1991) and confirmed by the forth author (2).

In this collection the species of the genus *Pentachrysis* Lichtenstein, 1876 belong to the tribe Chrysidini were identified. There are a few species of this genus around the world, and mainly are distributed in the Palearctic region, and Middle East countries.

Generic diagnosis: Moderately large, 9-10 mm, TFC (transverse frontal carina) strong, malar space 2.5-3.5 times MOD (Median ocellar diameters), mesopleuron strongly bidentate, third tergite with well-developed pit row, and by five sharp apical teeth (1). Within this collection two species

were identified as follow:

1- *Pentachrysis amoena* (Eversmann, 1857): Material examined: Sistan & Baluchestan province, Khash, Kousheh-ye Sofla, May 1969, Leg. A. Pazuki. One specimen.

Morphological characters: Body length 6-13 mm, head with TFC, long malar space, slender flagellum, TIII with five apical teeth that bisected by a middle tooth. Anal margin green in male and blue in female.

Distribution: Russia (2) and new record for the fauna of Iran.

2- *Pentachrysis seminigra* (Walker, 1871): Material examined: Alborz province, Karaj, Kandovan, June 1979, Leg. Pazuki & Mortazavi, 1 female.

Morphological characters: Body length 9-13 mm, this species is usually green and blue overall, but scutum and scutellum is gold and middle part of scutellum by a blue color, SII usually with dark spots, forewing marginal cell is closed, tegula is blue, thorax have a deep punctuation, pronotum is short and with a long medial carina, postscutellum usually well developed .

Distribution: Saudi Arabia, Algeria, Malaysia (2) and new record for the fauna of Iran.

References

- (1) KIMSEY, L., University of California Press, Oxford, New York, Toronto, 311 pp, 2006. (2) KIMSEY L. and R. BOHART, Oxford University Press, New York, 652 pp, 1991. (3) POURAFEI, L. *et al.*, Applied Entomology and Phytopathology, 79(1): 87-116, 2011.